

**PROGRAM
2020**

NY LOKAL!
CYKELLAGNINGSKVÄLL
GEOLOGIVANDRING
BIOBLITZ
SLÅTTERFEST
M.M.

**Naturskyddsföreningen
Skövde**

**Naturskyddsföreningen
Skövdes Ordförande
Kurt-Anders Johansson
talar ur skägget:**

KOM MED PÅ BIOBLITZ I SOMMAR

Inventera värdefulla Ösan med oss!

Ösan har sina källor i Tidaholms kommun. Där är ån mest är ett spikrakt dike genom jordbrukslandskapet. I Skövde kommun får ån ett mer meandrande lopp och här finns också en del översvämmade partier. Flera bäckar och åar från Billingen rinner genom P4: s övningsfält ut till Ösan. Längre norrut ändrar Ösan karaktär. Här är ån mycket mer strid och här och var finns flera forsar. Norr om Fjället ändrar också omgivningen karaktär. Här finns branta sluttningar ner mot Ösan på flera ställen. Efter Åbro mellan Stöpen och Ulvåker, så rinner Ösan ut i jordbruksbygd igen och når snart slutdestinationen sjön Östen. På flera ställen kring Ösan och biflödena finns värdefulla skogar.

Flera är klassade som nyckelbiotoper eller Natura 2000-områden bland annat vid Hagelberg, Klagstorp och Öm. Norr och söder om Fjället finns också flera strandskogar som är nyckelbiotoper och vid Knektabacken, på västra sidan om Ösan, några km norr om Fjället finns ett biotopskydd.

Längs med Ösan med biflöden finns ett rikt fågelliv, ibland en rik flora och där det finns mycket död ved kan man finna många olika arter av vedsvampar. Men området behöver inventeras mera och flera områden måste bli skyddade i framtiden.

Så, om ni har intresse, undersök Ösan med biflöden i Skövde kommun. Det finns säkert mycket att finna.

Vill du veta mer - se programmet den 13-14 juni!

VI BYTER LOKAL!

Under hösten 2019 fick vi ett erbjudande att få tillgång till lokaler vid Nyeport vid Volvo. John G. Grönvalls plats 1, Här finns bra lokaler för sammanträden och för inneaktiviteter.

Här möter vi även ungdomar, vilket kan leda till att vi kan få med oss några av dessa i vår verksamhet, vilket var en viktig orsak till att vi byter lokal. Så i fortsättningen så är ni välkomna till Nyeport, vid Volvo alldeles söder om Boulognerskogen.

Så här ser vår nya lokal ut:
Ungdomens hus, Nyeport
John Grönvalls plats 1

Facebook- vår kanal för snabba påminnelser och reportage

Sök "naturskyddsföreningen skövde" och gilla sidan!

HÖKABERG !

Vi är ett gäng daglediga som sköter kretsens marker på Hökaberg. Det kan vara röjning av träd och buskar, laga fågelholkar, stängsling, slåtter, inventeringar m.m. Man jobbar efter sin förmåga. Naturligtvis har vi matsäck med oss och njuter i de fina markerna, dessutom får vi frisk luft, lite motion och förbättrad hälsa. Alla kan vara med, ju fler vi är desto ju finare! Tycker du det är intressant? Kontakta Ingvar 073-7273648 ingvar.fredriksson@telia.com

Vill du vara med på utflykter vi hittar på i sista stund?

Vill du ha våra nyhetsbrev?

Eller bara glömsk :)

Vi skickar ut påminnelser via e-post om programpunkter, nyhetsbrev och annat aktuellt.

Vill du ha utskicken, måste vi ha din e-postadress!

Meddela den till ingvar.fredriksson@telia.com

Vill du hitta nya pärlor i Skövdes natur? Vill du umgås med likasinnade? Vistelse i naturen är också hälsofrämjande. Häng med på naturutflykter. Vi ser på den biologiska mångfalden i dess olika former, växter, fåglar, mossor, lavar och insekter m.fl. och sätter i dem i ett ekologiskt samband med ekosystemtjänster. Fikapaus med småprat tar vi också. Inga krav på förkunskaper, Alla kan vara med!

Vi startar 4 maj kl 18.30 på Billingehovs parkering, sedan går vi ut måndagar under maj och juni. Ta gärna med vänner och bekanta för att öka era naturkunskaperna i vackra miljöer.

Ledare Ingvar Fredriksson.073-7273648
ingvar.fredriksson@telia.com

Alla våra evenemang genomförs i samarbete med Studieförbundet

Vedsvampar

Tisdagen 3 mars klockan 18.30

Nyeport John Grönvalls plats 1

Varför finns det vedsvampar, vad gör de för nytta, hur ser de ut. Lätt information om denna stora grupp av svampar.

Ansvarig: Rolf-Göran Carlsson 070-571 34 35

Fika finns att köpa där

Årsmöte, "på spåret" tävling och föreläsning om vattenvård

Tisdag 10 mars kl 19.00 , Nyeport, John G Grönvalls plats 1

Skylt utanför visar vägen. Årsmötesförhandlingar. Efter dessa bjuder kretsen på kaffe med dopp och en "På spåret" tävling. Därefter; Minskad övergödning och rent vatten. Vem vill inte ha det? Men hur gör vi? Johanna Olsson jobbar med ett projekt för bättre vatten i ån Tidån berättar om vad som bör göras. Varmt välkomna!

Ansvarig Kurt-Anders Johansson 070-6301736

Naturvård på Hökaberg

Söndag 22 mars kl 10.00

**Samling för samåkning Billingeovs parkering kl 09.30
eller Hökaberg 10.00**

Vi åker till Hökaberg och vårdar markerna. Vi röjer, eldar ris och vad som passar beroende på väderleken. Kretsen bjuder på korv. Ansvarig Ingvar Fredriksson, 073-7273648
ingvar.fredriksson@telia.com

23 mars Mångsidig måndag, " Hur gröna finanser kan skapa en mer hållbara värld".

Earth hour Stadsbiblioteket Skövde kl 18.00

Skövde kommuns finanscontroller Bas Thjissen berättar om Skövdes arbete med gröna lån och placeringarna på börsen i hållbara investeringar. Men också om det som en privatperson kan göra - se över dina pensionsplaceringar, ta ett grönt bostadslån, ställ krav på ditt försäkringsbolag m.m.

Ett samarr. med Skövde kommuns miljöstrateg och Stadsbiblioteket

Cykellagningskväll

7 april, 18-20.00 30K Cykelaffär Gamla Kungsvägen 54

Inför vårens cykelturer lär vi oss att laga de vanliga felen och får tips på att sköta hojen på bästa sätt! Ta med din egen cykel (med eller utan fel!)

Frågor Manne Ryttman 070-31 74 552

En del i miljövänliga veckan 2020 (<https://www.naturskyddsforeningen.se/miljovanligaveckan>)

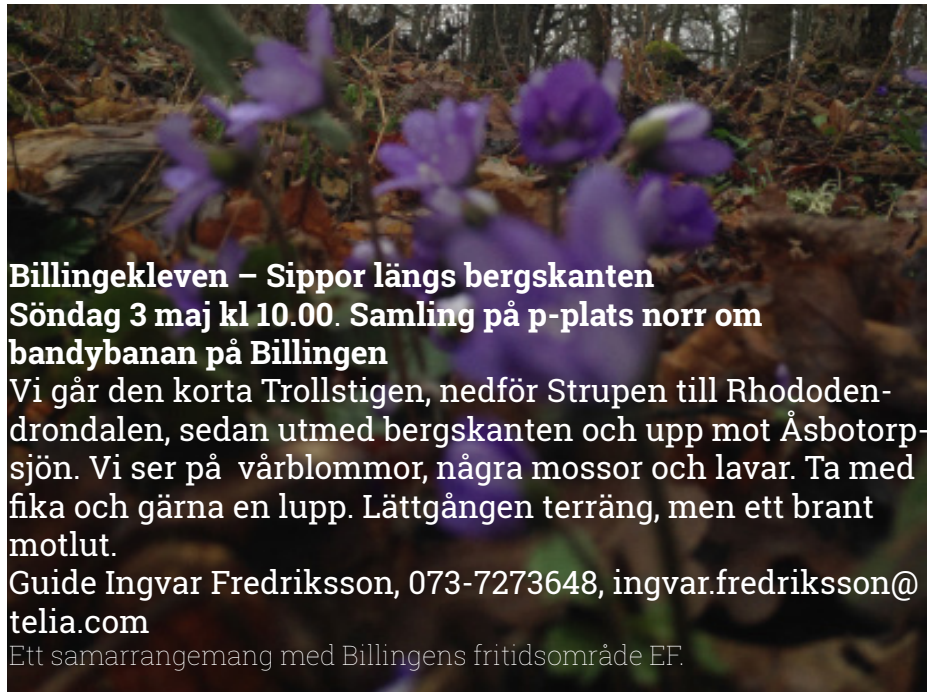
Nu är det røj på Hökaberg!

Söndag 19 april kl 10.00

**Samling för samåkning på Billingehovs parkering 09.30
eller Hökaberg 10.00**

Kom med och gör markerna på Hökaberg vårfina. Vi fagar, röjer och stängslar. Ta gärna med lämpliga redskap och fika. Kretsen bjuder på korv.

Ansvarig Ingvar Fredriksson, 073-7273648, ingvar.fredriksson@telia.com

Billinge Kleven – Sippor längs bergskanten

**Söndag 3 maj kl 10.00. Samling på p-plats norr om
bandybanan på Billingen**

Vi går den korta Trollstigen, nedför Strupen till Rhododendron dalen, sedan utmed bergskanten och upp mot Åsbotorp-sjön. Vi ser på vårblommor, några mossor och lavar. Ta med fika och gärna en lupp. Lättgången terräng, men ett brant motlut.

Guide Ingvar Fredriksson, 073-7273648, ingvar.fredriksson@telia.com

Ett samarrangemang med Billingens fritidsområde EF.

Vandring med ögon för berggrunden och det som växer ovan
Tisdag 5 maj kl 18.00. Geologivandring

För er som vill samcykla träffas vi 17.15 på cykelparkeringen vid Coop Extra. Eller på vändplanen på Norrgatan, Skultorp kl 18.00. (Busshållplats finns också nära ravinen - buss 1. P-plats bil Kyrketorps kyrka)

Följ med längs spänger och stigar i Hallaboravinen och upp till det gamla lerskifferbrottet. Rejåla skor eller kängor rekommenderas - bitvis går vi utanför stigarna. Glöm inte fika!
Guide: Siv Hallnemo 070-26 23 139

Gullvivorna och körsbärsträdens blomning

Lördag 9 maj kl.10.00 Samling vid Lerdala kyrka p-plats.

Vi kommer att vandra runt i de vackra betesmarkerna i Lycke Lilla höjenreservatets centrala del. Efter någon timmes vandring kommer vi ta en fikapaus på något lämpligt ställe utefter vandringen, där vi beundrar de blommande betesmarkerna runt omkring oss. Medtag fika!

Guide är Peter Nilsson telefon 0706-82 76 78

Strömsholms naturreservat vid Vistaholm Floby vid Lidans rinnande vatten

Lördag 16 maj kl.10.00 Samling vid p-plats Floby kyrka.

Vi kommer att vandra igenom en lövskog, igenväxt betesmark och strandskog. Det finns möjlighet att få se forsärla, strömstare och kanske någon hackspett. Vi kommer att titta på kulturspår som går att finna. Guider Peter Nilsson 0706-82 76 78 och Anna Johansson 070-220 24 16

Den biologiska mångfaldens dag
Måndagen 18 maj klockan 18.30
Samling vid Nohlmarkens p-plats

Något för tidigt firar vi Den Biologiska Mångfaldens Dag (eg 22 maj) med en vårvandring till Nohlmarken.

Nu blommar troligen massor med backsippor, buskviol, majviva och smörbollar. Men vi kan även träffa på några orkidéarter, såsom Adam och Eva och Sankt Pers nycklar och givetvis många andra arter.

Guider: Kurt-Anders Johansson (070-630 17 36) och Rolf-Göran Carlsson

Vandring i blommande Rhododendrondalen

Måndag 1 juni kl 10.00 och kl 18.30. Samling kl 10.00 eller kl 18.30 vid slalombackens parkering. Vi gör två vandringar i Rhododendrondalen. Hör lite om historien, ser vilka örter, träd och buskar som finns där och njuter av blommande rhododendron. Ta med fika, så kan vi sitta ner en stund och njuta av områdets skönhet.

Guide Ingvar Fredriksson, 073-7273648

ingvar.fredriksson@telia.com

Ett samarrangemang med Billingsens fritidsområde EF.

**Vandring i vårt nya skogsbetes-
landskap på Hökaberg!**

**Tisdag 2 juni kl 18.30. Samling för
samåkning Billingeovs parkering
kl 18.00 eller på Hökaberg kl 18.30.**

Vi åker till Hökaberg och gör en vandring i naturbetesmarkerna och ängarna. Ser på den biologiska mångfalden som finns där. Vi har sett mer än 1000 olika arter. Kan-ske hittar vi en ny där i kväll? Ta med fika. Guide Ingvar Fredriksson, 073-7273648

såhär såg det ut vinter 2019/2020 då vi eldade ris från årets avverkningar
foto: Börje Fagerlind

Jakt på Hökaberget! -(dvs jakt på örnbräken...)

Tisdag 9 juni kl 18.00. Samling för samåkning vid Billinge hov 17.30 eller på Hökaberget 18.00

Kom med och hjälp oss att hålla efter ohävsarter i de fina betesmarkerna. Örnbräken har minskat genom idogt arbete, men vi får jaga vidare. Ta gärna med lie eller annat lämpligt redskap. Ta med fika.

Ansvarig Ingvar Fredriksson, 073-7273648, ingvar.fredriksson@telia.com

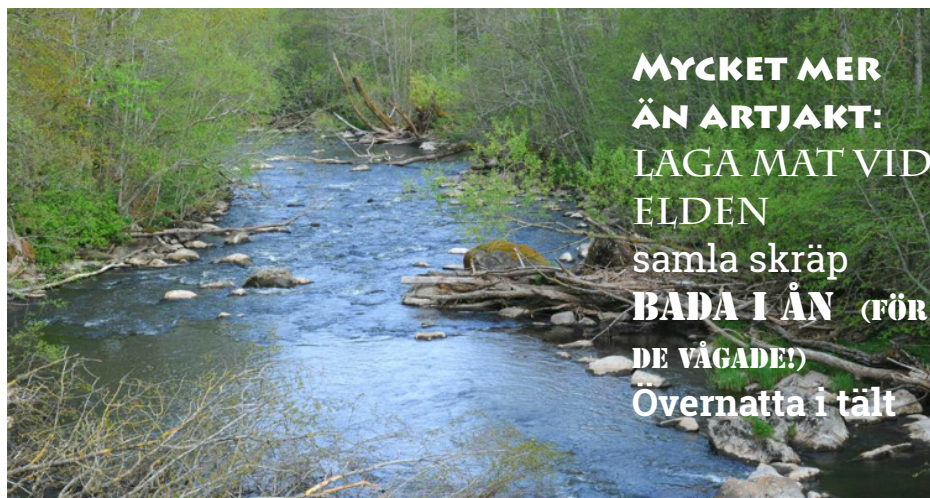
13-14 juni Bioblitz- Ett helt dygn i och kring Ösan från morgon 13 juni till morgon den 14 juni

Häng med på expedition utmed Ösan nedströms Fjället strax öster om Skövde. Syftet med en BioBlitz är att under en begränsad tid hitta så många arter och naturvärden som möjligt och därefter rapportera dem till ArtPortalen.

För att få med så många arter vi kan börjar vi tidigt på morgonen med fåglar och avslutar på natten med fladdermöss. Och däremellan svampar och blommor m.m.

Platsen utgörs av ett enda stort mosaiklandskap. Här finns gissningsvis en rik flora och fauna.

Anmälan Hannes Byström tel 072-31 23 179 eller hannes.bystrom@gmail.com.

Låt 1000 orkidéer blomma!

Måndagen 22 juni klockan 18.30

Samling vid Nohlmarkens p-plats

Vid tidpunkten för denna vandring kan man i detta orkidé-paradis troligen få se minst 10 olika orkidéarter. Bra år kan de ses i 1000-tal. Men vi kommer också att se många andra arter vid vandringen i området.

Guider: Kurt-Anders Johansson, (070-630 17 36) Rolf-Göran Carlsson, Ingvar Fredriksson

Fjärilar och humlor,

Tisdag 7 juli kl 11-13 Samling (bågskyttebanan) Claesborg

Sofia Berg fladdrar förbi och visar oss fantastiska flygande varelser och berättar om deras mycket speciella krav vilket gör att dessa pollinatörer lever utsatt liv. Ta gärna med fika och egen håv (om du har) Välkomna Sofia Berg 070-223 49 09

Törs du gå Trollstigen?

Tisdag 4 augusti Samling 18.00 vid p-plats bandyplan Billingeus.

En vandring i tätortsnära natur. Vi går den trollstigen som är 8,6 kilometer lång och tittar på vad som finns längs stigen, till exempel i form av kärlväxter, mossor, svampar, kultur-spår och utsikten vid Ryds grottor. Ta gärna med fika.

Guide: Jonas Andersson 070-509 86 25

Slätterfest

Lördag 8 augusti kl 09.30.

Samling Billingeovs p-plats för samåkning kl 09.00 eller Hökaberg 09.30, det går att komma senare.

Kom med och hjälp till med slättern av ängsmarkerna. Ta med lie eller räfsa om du har, annars får du låna. Ta gärna med vänner och bekanta, det är trevligt om vi är många. Kretsen bjuder på korv, ta med det du vill dricka. (Reservdag vid dåligt väder tisdag 11 aug)

Ansvarig Ingvar Fredriksson, 073-7273648, ingvar.fredriksson@telia.com

Söndag Solsafari Skövde

23 augusti kl 10 samling John Grönvalls plats 1

En exkursion då vi åker runt och tittar på olika sorters sol-cellsinstallationer på egnahem, hyreshus och industrier. Lite extra fokus på kombi elbil och solceller!

Vi får kunnig guidning av Skövdes energirådgivare Ludvig Isacson. Ansv. Manne Ryttman 070-31 74 552

Ett samarr. med Skaraborgs elbilsentusiaster

rödgul trumpetsvamp foto: Börje Fagerlind

Svamputflykt

Tisdagen 1 sept. kl. 18.30

Vi träffas vid Billinge-hovs parkering, norra delen (vid återvinningen)

Som vanligt ger vi oss ut i närområdet för att i första hand leta matsvampar, men vi plockar alla svampar för att lära oss nåt nytt. Svamptillgången är alltid lite vanskelig, men vi brukar alltid hitta nån!

Ansvarig: Börje H Fagerlind, borje.h@bredband2.com, 070 894 69 8

6 sept Friskvårdens dag

Billingen friluftsområde kl 10-14

Hela Billingen fylls med föreningar och organisationer som visar sin verksamhet. Vi i Naturskyddsföreningen kör art-kunskap. Kom och ta "Naturfalken" En rolig övning för dig som vill prova ditt biologiska kunnande.

<https://www.naturskyddsforeningen.se/naturfalken>

Lindbergska provytan - en natur och kulturvandring lördag 19 september 10:00-13:00

Samling vid Timmersdala kyrka 10:00.

Lindbergska ytan (uppkallad efter en jägmästare i trakten). Syftet för att bevara skogen 1943 var att: "Bereda senare generationers möjlighet att se det virkesförråd och de dimensioner som under gynnsamma förhållanden kunna uppstå av barrskog inom dessa trakter".

Under denna vandring möts kultur och natur, 200-åriga tallar med spår av brand och huggspår. En gammal orörd barrskog. Fika intas ute på klipporna vid halvön Brantehall i sjön Vristulven Medtag fika!

Guider är Anna Johansson 0702-20 24 16, Anders Wiborg 070-441 63 99 och Peter Nilsson Stofkoper 0706827678

Ösan under ytan Fiskedag

26 sept samling kl 10.00 John Grönvalls plats för samåkning.

Vad döljer du för mig i dina mörka vatten? Hasse Lindqvist från Sportfiskarna kommer. Vi får prova olika fiskemetoder och lära oss om fiskevård, ekologi m.m. En mycket blöt utflykt.

Guidar på stränderna gör också Hannes Byström 072-31 23 179 och Manne Rytman 070-31 74 52

Naturvård på Hökaberg

Söndag 4 oktober kl 10.00

Samling för samåkning Billingshovs parkering kl 09.30 eller Hökaberg 10.00.

Vi åker till Hökaberg och vårdar markerna. Vi röjer, eldar ris och vad som passar beroende på väderleken. Kretsen bjuder på korv.

Ansvarig Ingvar Fredriksson, 073-7273648, ingvar.fredriksson@telia.com

Maten vi slänger

Tisdag 6 okt kl 19.00 Nyeport, John G Grönvalls plats 1.

Livsmedelskedjan står för ungefär 25 % av de mänskliga utsläppen av växthusgaser, och 1/3 av all mat slängs. Hur blev det så? Och hur kan vi förändra våra invanda tankar och beteendemönster kring maten? Ätbart bjuder på en interaktiv föreläsning. Vem vet, kanske bjuds det också på lite matsvinn?

Mikaël Gayte och Gabriel Johansson från Ätbart, en ideell förening

Ansvarig Ingvar Fredriksson, 073-7273648, ingvar.fredriksson@telia.com

Mossvandring

Söndag 18 oktober Samling 10.00 på p-platsen vid motionscentralen, Billingen.

Vi går en sväng och tittar på naturen i allmänhet och mossor i synnerhet. Vi pratar lite grann om mossors ekologi och lär oss att känna igen några vanliga arter. Ta gärna med fika.

En lupp är bra att ha men inget måste. Jonas Andersson guidar 070-509 86 25

Vad gör dina pengar när du sover ?

Tisdag 3 nov. kl 19.00 Nyeport, John G Grönvalls plats 1

En kväll för fossilfria pensioner. Denna kväll tar upp hur din pension investeras i fossila bränslen utan att du kan påverka det. Naturskyddsföreningen har granskat AP-fonderna. De investerar våra gemensamma pensionspengar i 89 av de 200 klimatskadligaste bolagen i världen. Totalt handlar det om miljarder svenska pensionskronor som bidrar till ökad global uppvärmning...

Om detta och mycket mer berättar Naturskyddsföreningen Riks. Föredraget varvas med diskussion och frågor.

Ansvarig Manne Rytman 070-31 74 552

Liv i löv

Söndag 8 nov kl 10.00 Samling på Billingeovs parkering

Vilka lever bland löven? Vad händer med löven? Vi gör en kort vandring i reservatet, sällar och letar efter småkryp bland det nedfallna. Aktiviteten passar både gammal och ung. Ta med fika och gärna en lupp. Guide Ingvar Fredriksson, 073-7273648, ingvar.fredriksson@telia.com

En bildvisning om fjärilar du inte ser, Tisdagen 8 dec. kl. 19.00 Nyeport, John G. Grönvalls plats 1 Kvällen handlar om nattaktiva fjärilar. Krister Dalgren har under ett antal år för sökt kartlägga vad vi har för nattfjärilar i Skövde kommun, stora som små, och hur kan man studera och ev. fånga dom. Vad lever dom av, var finns dom nånstans, och om livscyklar och hur överlever dom en vinter? Fika! Ansvarig: Börje: borje.h@bredband2.com 070-894 69 86

vit hakvinge Foto Börje Fagerlind

År 2021 !

En energigivande kväll

12 jan kl 19.00 Nyeport, John G. Grönvalls plats 1

hur skapar man ett miljövänligt, energisnålt liv? Hur kan man få billig energi ? Energiexperten Hugo Franzen berättar och visar många spännande nya ideer inom området idag.

Ansv Manne Rytman 070-31 74 552

Ett år med "Ut i Naturencirkeln" Bildvisning

Tisdag 2 feb 2021 kl 19.00 Nyeport, John G Grönvalls plats 1

Gunvor och Börje Landin, berättar om och visar bilder från naturen runt Skövde. Många av bilderna är tagna vid utflykter med Ut i Naturencirkeln under året.

Ansvarig Ingvar Fredriksson, 073-7273648, ingvar.fredriksson@telia.com

VAD KOMMER HÄREFTER??

vill du vara med och påverka
programinnehållet?

Skriv ett mejl eller ring till nån i styrelsen
eller kontakta oss på ett möte!

PS kolla även vår hemsida: www.skovde.naturskyddsforeningen.se

SKÖVDE NATURSKYDDSFÖRENING

**Kom med och rädda världen och Skövdes natur!
Naturskyddsföreningens stora framgångar beror på
medlemmars stöd och ideellt arbete!**

Ju fler vi är desto snabbare kan vi förändra!

Vill du vara med?

För endast 24:-/mån blir du medlem i Naturskyddsföreningen. Surfa in på vår webbplats naturskyddsföreningen.se. Klicka dig vidare till "stöd oss" och sen "bli medlem"!

**Medlemskap i Riksföreningen innebär också
medlem i Skövde naturskyddsförening.**

**Du som vill är också välkommen att delta i våra
aktiviteter och engagera dig i det du brinner för!**

För mer info:

**Naturskyddsföreningen Skövde
Ordförande: Kurt Anders Johansson**

Henrik Gjutares gata 36 B

541 49 Skövde

0500-41 17 80 eller 070-630 17 36

skovde.naturskyddsforening.se